

JESENŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jesenška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravnništvo „Jesenške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jesenške Straže“ v Kranju.

Št. 18.

V KRANJU, 1. malega travna 1905.

I. leto.

Po izvolitvi častnih tržanov.

Danes gledamo z mirnim očesom na dogodke, kateri so se vršili predzadnji teden v naši občini, z mirnim očesom razmotrivamo one trenutke negotovosti in razburjenosti, ko smo z nestrpnostjo pričakovali srečni ali nesrečni izid izvanredne občinske seje, na katere dnevnem redu je bila nova izvolitev častnih tržanov.

Marsikomu še danes ni jasno, kako je prišlo do druge volitve častnih tržanov in kako se je doigrala predigra. Zato se nam zdi umestno, izpregovoriti o tem nekaj besedi, da bodo tudi oni, kateri so še do danes slabo ali strankarsko poučeni o tej zadevi, vedeli, kako je prišlo do tega, da bodo znali, kdo je postopal pravilno in odkrito, kdo zavratno in kdo se more ponášati s tem, da je na njegovi strani pravica.

Prva izvolitev častnih tržanov se je vršila mirno, brez vsakega vrišča. Čez nekaj dni je zašumelo le po švabskem svetu, slovenski svet pa je pozdravljal to vest z veseljem, pozdravljali so zavedni Slovenci to misel kot pametno in srečno. Nakrat pa je vznemirila na Jesenicah ljudi vest, da so vložili Lukman & tutti quanti ugovore proti izvolitvi in da se sklicujejo pri tem tudi na formalne napake. Ali niti jedna teh „napak“ ni bila tako gorostasna, da bi bila izvolitev že kar od začetka neveljavna. Edino, kar je iznenadilo ljudstvo, je bilo to, da podjetništvo Groß & Bachstein ni bilo povabljenno pravilno k seji. Četudi se je do danes izkazalo, da to sploh ni bila nepravilnost ali pa tako malenkostna, da deželni odbor po našem mnenju lahko brez pomisleka potrdi volitev, vendar je ta vest na prvi hip razburila duhove. Švabi in njih pristaši so se že radovali in razburjali še bolj duhove z vestmi, da je sklep občinskega odbora že razveljavljen, da ga je razveljavilo predsedstvo deželne vlade, tisto predsedstvo, katero je nam Slovencem tako naklonjeno, da nam deli kjer in kadar le more — klofute, ono predsedstvo, kateremu bi se nič ne čudili, ako bi nastopalo proti nam nasilno. Razburjenje so pa povečale še neresnične vesti v „Slovincu“, da se je sklep v istini že razveljavil.

In sedaj se je sklicala izvanredna občinska seja, da se vnovič imenujejo častni tržani. Objednem pa je prinašal „Slovenec“ z nekakim zadoščenjem slabe vesti, rogali se in namigaval, da sedaj ne bo šlo več

tako gladko pri seji, žugal je, da bodo gosp. Zabukovec & Komp. delali proti izvolitvi. Utemeljeval je svoje grožnje na kratko s tem, da se je „prvi razred izdal liberalcem“.

Izvanredna občinska seja je bila sklicana na 22. sušca t.l. in naznanjena 48 ur, predno se je vršila, vsem odbornikom. Na dnevnem redu: Izvolitev častnih občanov! To je zavrelo v švabskem taboru! Pričela se je od švabske strani agitacija, katere smoter je bil, napraviti občinsko sejo nesklepčno in začelo se je z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi delati za to. Lukman je razposlal svoje ljudi do vseh odbornikov, od katerih je pričakoval, da se bodo dali premotiti. Pongrac, Vilman, Caboh so letali po Hrušici in Rovtjih, da so skoraj izgubili podplate. Kako so postopali, ne bomo preiskovali, gotovo pa bi bilo jako umestno, ako bi c. kr. državno pravdnništvo posvetilo tej agitaciji večjo pozornost. Da bi opisovali vse podrobnosti, bi bilo preobsežno, omenjamo samo, da so denar in razne udobnosti igrali veliko vlogo in da so reproducirali ponarejeni podpisi.

Zatekel se je pa Lukman pri tem tudi do župnika Zabukovca, ker je vedel, da temu ne ugaja povsem izvolitev. In župnik ter oba kapelana, kateri vedo ravno tako kakor mi, da je tem Švabom ležeče na tem, da napravijo iz Jesenic švabsko trdnjavo, odkoder bi potem prodirali na vseh straneh v slovensko ozemlje, so se zvezali z Lukmanom proti Slovencem. To je neovrgljivo dejstvo, katero se ne dá izbrisati iz sveta, kajti fakta, katera so sledila sestanku Lukmana z gosp. Zabukovcem v župnišču, so nam v dokaz za to, da se je sklenil med gosp. Zabukovcem in nemško-nacionalno stranko na Jesenicah dne 20. sušca 1905 kompromis, glasom katerega je Lukman kot zastopnik Švabov obljubil g. Zabukovcu marsikaj in mu dal marsikatero koncesije. Zvezoz nemškutarji je g. župnik Zabukovec sam priznal v svojem „odprtem pismu“ v Jeseniških novicah v „Slovincu“ z dne 24. sušca 1905. Še bolj pa potrjuje to dejstvo, da se je predložila občinskemu odboru za g. Žerjava, po dom. Zakamnika ista izjava, kakršna za gosp. Plahutarja, po dom. Zaveljcina, pisani obe od gosp. Zabukovca in vse-

bine, češ, da jima krščansko prepričanje prepoveduje udeležiti se seje. „Slovenec“ poroča v „Jesenških novicah“ — in te pišeta g. Zabukovec in g. Zabret — da je g. Plahutarja pregovorilo do tega tovarniško vodstvo, gosp. Žerjava pa g. Zabukovec. Kaj sledi iz tega, prepuščamo razmišljanju bralcev.

In kako se zagovarja ta zveza? Zato je nastopil g. Zabukovec proti izvolitvi, ker se hoče baje „izdati prvi razred liberalcem“. Zato so obletavali tudi gosp. duhovniki gosp. odbornike in sicer gosp. Zabukovec na Jesenicah in Hrušici, gg. Zabret in Prijatelj pa pri Sv. Križu in v Plavških Rovtjih. Z „liberalcem“ se je strašilo naše ljudstvo. Z mirno vestjo, da si „Slovenec“ dela prazen strah, da mi Jeseničani tega grozodejstva ne verjamemo. Prvi razred bi bil prodan liberalcem, ako bi ga se polastili Lukman in njegovi pristaši. Odločno moramo zavračati to trditve g. Zabukovca, kajti mi smo mnenja, da imamo na Jesenicah danes opraviti samo z narodnjaki. Vsak že ve danes, da se gre tukaj za boj Slovencev proti Nemcem, da se zagotovi prvi razred domačinom-Slovincem in da ne napravijo Švabi iz Jesenic švabske trdnjave, odkoder bi prodirali dalje proti Ljubljani, Trbižu, Goriški in Koroški. Podpirajo naj jih pri tem oni Švabi, kateri ostanejo samo do prihodnjih volitev v naši občini in odidejo potem drugam s trebuhom za kruhom. V tistem trenutku pa, ko dobijo Švabi večino v občinskem odboru, bi izvolili po znanih vzorcih cele desetorice častnih občanov in bi s tem onemogočili domačinom, da bi sploh kdaj, tudi po odhodu sedajtujih volilcev prodrli pri volitvah v prvem razredu. Volili smo častnim tržanom take može, o katerih odločno narodnem nastopu smo bili prepričani brez razlike na njih politično prepričanje, volili smo take može, katere poznamo kot mirne, trezne in narodnim načelom do skrajnosti zveste in o katerih smo prepričani, da bodo šli z nami v boj proti nakani jeseniških nemškutarjev, odtegniti nam za vedno prvi razred.

Ljudstvu je danes znano to in zato se ogorčeno zgraža nad postopanjem g. Zabukovca & cons. kot ljudi, kateri so hoteli zavratno izdati slovenske Jesenice.

Od vodstva katoliško-narodne stranke, katera ima v svojem programu tudi narodnost, pa zahtevamo, da nam pojasni, kako je bilo mogoče tako narodno izdajstvo. Težko je verjeti, da bi se katoliško-narodna stranka strinjala s takim postopanjem. Če bi storila in odobraval to Zabukovčevodelo, potem pa mora v našem okraju izgubiti vsako zaupanje. kajti pri nas se borimo za slovensko narodnost in naše ljudstvo se tega zaveda. Kdor nam hoče odtujiti naše lepe Jesenice, ta je naš sovražnik in naše ljudstvo ne bo hodilo za njim. Sicer pa naj gospodje le pomislijo na posledice! Ako se bo res po kakih mahinacijah doseglo, da pride prvi razred v nemške roke, potem bodo ponemčili ves občinski odbor in bodo zavladali v občinskem odboru sami Švabi in ljudje, kateri bodo povsod delali za švabsko narodnost in slovensko narodnost tlačili, kateri bodo podpirali švabska podjetja, slovenska pa izpodirali in kateri bodo tlačili našega kmeta in delavca.

Ako se kaj takega posreči, ne bodo niti slovenski liberalci niti slovenski klerikalci odločevali na Jesenicah, marveč samo nestrpna švabsko-luteranska stranka.

Vprašamo po vsej pravici, ali more res kaka **slovenska stranka, kak slovenski narodnjak**, katerega se naj smatra resnim, **pospeševati take nakane in želeči take posledice?**

Kaj je z našo industrijo?

Piše slovenski delavec. Dalje.

Pri Savi pride največ v poštev množina vode, pri njenih pritokih pa veliki padci. Da se oboje lahko izkoristi, je treba samo uporabljati različne sisteme turbin; za Savo samo se bo moralo uporabljati turbine zistema Girand in Francis, pri dotokih pa zistem Pelton, ker na ta način pridemo do najcenejših gonilnih sil.

Kdo bi morda prišel na dan z idejo: na tem ali onem mestu bi se dala pač vodna moč izvrstno uporabiti, toda tam ni prostora za večjo tovarno ali pa, da je dotični kraj preveč oddaljen od prometnih zvez. Ali to danes ne pride v poštev, za turbinsko hišo se najde kmalu prostor. S pomočjo električnih vodovodov napeljemo danes lahko gonilne sile v kraje, ki nimajo naravnih gonilnih sil, kateri so pa drugače kakor nalašč vstvarjeni za industrijo. Tudi to je treba uvaževati in tudi s tem moramo računati, da so tovarne same v neposredni bližini prometnih zvez, odnosno v kraju, kjer se dobivajo surovine i. t. d. S tem se znižajo stroški za dovažanje in odvažanje.

Dovoljujem si pa opozarjati tudi na zistem pri jezovih samih, kateri so gotovo eden najvažnejših delov projekta samega. Do danes smo vajeni pri nas samo trdnih jezov, premakljivih ne poznamo. Toda gledati se bo moralo tudi na to, da se izbere pravi zistem, da se postavijo v krajih, kateri imajo nad jezom samim obljudene kraje, premakljivi jezovi, ki so za vodne upravičence mnogo manj nevarni kakor pa trdni. V gorskih krajih in pri manjših vodah so trdni jezovi popolnoma na mestu, toda v Savi sami pa je veliko boljše vpeljati pre-

makljive jezove, kakor jih imajo po drugih državah. S tem je tudi prosilcem samim zagotovljeno prejšnje dovoljenje, drugače se pa lahko pripeti, da se vsled pritožbe enega ali drugega vodnega upravičenca vleče cela stvar skozi leta in leta, da je treba konstrukcije popravljati in s tem so združeni gotovo veliko večji stroški že pri vodo-pravnem postopanju samem, kakor pa tedaj, ako se vložijo načrti, v katerih se prepričajo oblasti, da dajejo upravičencem največjo varnost. Največjo varnost vodnim upravičencem pa zagotavljajo po mojem mnenju ravno premakljivi jezovi.

Preidem k vprašanju glede surovin. Nas Gorenjce pri tem najbolj zanima železna industrija. Marsikdo bo trdil, da imamo železne rude dovolj v deželi, da se jo pa ne porablja, in marsikdo bo morda tudi vprašal, ali hočemo pustiti te zaklade nedotaknjene tako dolgo, da pride tujec in se jih — polasti? Železna industrija je pri nas že stoletja udomačena; doma je na Jesenicah, v Bohinju se je pred kratkem gojila, v Kropi pojema, istotako tudi v Železnikih. Na Dvoru na Dolenjskem je že zdavna umrla. In vendar je okolica vseh teh krajev polna železne rude. Sploh je pa sestava Triglavskega pogorja slična oni Dahštajni na Gornjem Štajerskem s to izjemo, da pri nas nimamo soli. In na Gornjem Štajerskem je vendar razvita železna obrt. Kdo bi morda ugovarjal, da mora imeti dežela tudi svoj premog, ako hočemo uspešno tekmovali z izdelki drugih dežel. Res je, da se n. pr. Angleška ponaša ravno vsled tega s tako razvito industrijo, ker ima tudi premog v deželi in da vsled tega tako lahko tekmuje glede cene. Toda pogledimo Kranjsko obrtno družbo! Ta danes nima niti svojih rudnikov v deželi, niti svojih premogokopov in vendar deluje z velikanskim dobičkom. To temelji na tem, da je cena surovega železa v primeri z izdelki jako nizka in da tudi troški za dovažanje surovin in premoga niso v primeri z množino uvoza tako veliki.

Ako pa oživimo svojo domačo železno industrijo, jo nikakor ne smemo zasnovati na majhnih tleh, zasnovati moramo podjetje, katero nadkriljuje vsa dozdaj v deželi se nahajajoča. Z malimi tovarnami na tem polju ne opravimo ničesar; velika tuja podjetja bi nas uničila. Zasnovano pa bi moralo biti to podjetje moderno, vstrezati bi moralo vsem zahtevam. In zasnujemo jih lahko, dosežemo lahko ono popolnost, katero so dosegli do danes naši mlinarji, ki so znani preko mej širne Avstrije. Dalje prihi.

Novičar.

Švabi so enkrat pokazali, kako nestrpni znajo biti. Zaradi narodnosti in odločnega nastopa hočejo bojkotirati naše slovenske posestnike. Nekateri izmed gosp. občinskih odbornikov so namreč bili v trgovski zvezi s tovarno glede dobave lesa in hlodov. Drugi pa so oskrbovali samo vožnjo. Kolikor smo poizvedeli, se je pretrgala ta kupčijska zveza, odnosno odpovedala vožnja po naročilu direktorja Lukmana gg. Luki Bizjaku, Ivanu Ferjanu, Jožefu

Markežu in Jožefu Vovku. Ko je Markežev hlapec peljal v tovarno naložen voz, se ga je zavrnilo pri vходу in odpeljati je moral les nazaj. Gosp. Markež pa je pustil okrasiti voz s šopki in slovenskimi trakovi ter je peljal tako okrašen voz na Plavž k žagi gosp. Schrey-a. Vozil je „častne občane“, kakor se je izrazil. In res je bilo to prvo maščevanje radi izvolitve častnih občanov. Drugim se je pa nato odpovedalo. Tovarniška direkcija je pač mislila, da bodo naši zavedni možje prišli prosit, naj ostane še v naprej z njimi v zvezi in da bo dal Lukman pri tej priliki duška svoji jezi tudi z besedo. Toda Lukman se je zopet enkrat pošteno opekel pri svojem načrtu. Lukmanovo maščevanje in tovarniški bojkot pač malo občutijo naši slovenski posestniki. Gg. Ferjan in Schrey imata namreč razvito lesno trgovino in prevzemata sedaj od teh ljudi les. Posebno g. Schrey ga mnogo potrebuje pri svoji žagi in ga baje plačuje še dražje kakor tovarniško vodstvo.* Videli bomo, kdo bo preje odnehal. Če sedaj naši posestniki in tudi oni iz bližnje okolice sklenejo, da tovarni ne dajo niti cveka, bo ta še rada prosila, da naj jej dovažajo les, jej bo še presedal bojkot. Mnenja smo pa, da vračamo lahko klin s klinom.

Mož, kateri danes ne ve, kateri stranki pravzaprav pripada, je vsekako savski podžupan Viktor Plahutar, vulgo Zaveljčina. Le pogledjmo, kako se je levil! Dne 5. sušca t. l. je volil častne občane s slovensko narodno stranko, čez teden dni je že podpisal z Lukmanom vred in pod njegovim pritiskom rekurz, v katerem ugovarja oni izvolitvi, za katero je glasoval. Dne 21. sušca je podpisal sledečo izjavo: Podpisani ne morem priti k občinski seji dne 22. t. m., ker je na dnevnem redu le imenovanje častnih občanov, pa se hoče s tem pomagati le liberalni stranki do večine v prvem razredu, kar je zoper krščansko moje prepričanje in dolžnost, ki jih imam kot odbornik do svojih soobčanov. Dne 22. sušca je pa podpisal protest proti drugi izvolitvi častnih tržanov skupno z židom Müllerjem in nemškim liberalcem Lukmanom. In tak mož je savski podžupan!

V ilustracijo tovarniške agitacije proti izvolitvi častnih občanov naj služi sledeča dogodbica. Mladi Anton Lukman je prišel do trgovca gosp. Krašovca in ga nagoval, naj se ne udeleži občinske seje. Ko ga je ta zavrnil, je odšel pobit odtod, obljubil pa je gosp. Krašovcu, da mu bo pred nosom sezidal nov konzum.

Še lepše je delal trebušni Pongraček. Hodil je okoli ljudi in lovil podpise za protest proti izvanredni občinski seji in izvolitvi častnih tržanov. Ljudem je natvezal gorostasnosti na ušesa, češ, da bo morala občina plačati vsem častnim tržanom potne stroške, ko bodo prišli volit, da se jim bo moralo poleg tega izplačati 10.000 gld. i. t. d. In nekateri so verjeli tem budalostim in podpisali dotični protest. Pri nekaterih ženskah na Hrušici pa je naletel na odpor. Ali znal si je pomagati. „Hudič babji, če nočeš podpisati, te bom pa jaz,“ je nato odgovarjal gosp. Pongrac in storil tudi tako. Vsa čast Vam, gosp. Pongrac!

Nič manj se ni odlikoval debeli Peter Rozman, kateri je kolovratil tisto noč pred volitvijo častnih tržanov do polnoči v družbi

nekaterih možakarjev po Jesenicah, da bi kje vlovil gosp. odbornika Janeza Mencingerja. Sedaj je raztrosil po Savi o gosp. Mencingerju in nekaterih narodnjakih razne lažnive vesti. Gosp. Mencinger je izjavil sam v „Slovenskem Narodu“, komu se je hotel umakniti. Resnici na ljubo bodi povedano, da se je moral skriti celo v hlev gosp. Mesarja, ker je gosp. „ex-župan“ tekel za njim s kamenjem in ga hotel prisiliti, da odide z njim med savske švabe.

Na Savi pa je bilo že vse pripravljeno, da odstranijo g. Mencingerja za par dni z Jesenic. Plačalo bi se mu 100 K in prosto vožnjo ter hrano, ako bi hotel on to sprejeti. Še s parom konj bi se lahko odpeljal.

V nedeljo, dne 19. marca t. l. je sklical gosp. Pongrac v prostorih „Gasthaus Klinar“ shod po §-u 2. Hotel je delavstvu po naročilu gosp. Lukmana dokazati, da se ne namerava od strani tovarne nobenega atentata na slovenske Jesenice. Postavili so se že celo kandidatje za prihodnjo volitev. In res ti so sami Slovenci — toda vsi odvisni od Lukmana, kateri bi morali plesati ono polko, ki bi jo tovarna godla.

Da bi bilo delavstvo še bolj navdušeno za to, obljubilo se mu je tudi razne udobnosti, kakor najmanj po enkrat na teden promenadne koncerte i. t. d. S tem je pokazal gosp. Pongrac, kako zna s tujim denarjem računati. Pa o tem bomo še govorili.

Petru Rozmanu se je pa obljubil na tem shodu županski stolček. In ta je z veseljem sprejel ta mandat. Kdo pa bi ne bil rad jeseniški župan? Al' hudirja! „Moj up je šel po vodi, le jadrajmo za njim,“ prepeva baje sedaj Peter po tovarni.

Da je Peter Rozman pri vsem tem tudi zagrizen nasprotnik Sokolstva, se samoobsebi razume. Kar cele litanijske psalme na Sokole je že naučil svojega nadebudnega sinčka Peterčka. In te psalme zna menda še bolje kot očenaš. S turnarji je pa Peter prijazen, „k' se zastop na kšeft“. Nemški turnarji namreč še vedno pridno telovadijo po njegovem „templnu“. — Peter, Peter, ti si skala, na katero zidajo Nemci svoje — zaupanje.

Večina gg. duhovnikov iz našega okraja nam je čestitalo k izvolitvi častnih občanov. Kaj pa delata gg. Zabukovec in Zabret?! Jeseničanom na žalost, Lukmanu v veselje!

Tovarniški delavci so bili prisiljeni podpisati protest proti izvolitvi častnih občanov. Kaj sme že vse švabski kapitalist početi z ubogim slovenskim delavcem! Niti prostih rok v izvrševanje svojih državljanskih pravic nima.

Da bi pri delavcih dosegli tem več uspehov in podpisov, postopalo se je pri njih ravnotako kakor na Hrušici, poleg tega pa z obljubami, katere bi se nikdar ne izpolnile.

Peter Rozman je agitiral pri vsej svoji vnemi za nemško stvar, seveda tudi za nemško šolo na Savi in to v družbi luteranskega čevljarja gosp. Trojarja, kateri je poleg tega tudi socijalni demokrat. Jako zdrav pojav to! Res, lep katoličan in Slovenec je ta trebušni Peter.

Derektar Lukman je povabil pogozdarju Cabohu k sebi tri odbornike pod pretvezo, da bo sklenil z njimi „lesno kupčijo“. In to je bilo tik pred občinsko sejo. Ali ni bil njegov namen prozoren?

Teško telesno poškodovali so na Hrušici znanega narodnjaka g. Matevža Verglesa. Želimo hitrega okrevanja!

Gosp. juristu Ernestu Chamu je Njega Veličanstvo cesar izpregledalo milostnim potom kazen, o kateri je svoje dni s takim zadoščenjem poročal „Slovenec“ v „Jeseniških novicah“.

Krojaškim pomočnikom in vajencem preostaja v naši občini bore malo časa. Od rane ure do pozne noči brez odmorov morajo sključeno sedeti pri nezdravem delu. Po 15 ur na dan najmanj. Ali bi se ne dalo doseči, da se to delo zniža vsaj na 12 ur? Ali ni ravno tem obrtnikom najbolj potrebna telovadba, da si ohranijo zdravje? Radi bi hodili k telovadbi, toda ne morejo, ker nimajo časa. Tukaj je treba odpomoči! Posebno mladih ljudi se ne sme preoblagati z čezurnim delom!

Gosp. Matija Kobentar se je gg. Zabukovcu in Zabretu zameril. Pitata ga z alfabetom, neumnim in zabitim kmetom. Ali je to Vaša naklonjenost do našega kmetkega stanu?

Zakaj niste natisnili doslovno onega pisma, ki ga je pisal gosp. Schrey g. Jakobu Žerjavu? Pokazalo bi, da je naslov „nečuven pritisk“ izmišljotina! Le na dan z dopisom, da bo svet zvedel, kakih sredstev se poslužujemo mi in kakšnih vi!

Nesramnost prve vrste je, kar si upa „Slovenec“ z dne 24. t. m. prinašati v „Jeseniških novicah“. Na napade v „Slovenec“ sploh ne mislimo odgovarjati, vendar to je že taka perfidija, da mora bruhneti kri človeku v obraz, kadar čita ono sumničenje in podtikanje in da si ne moremo kaj, če izpregovorimo glede tega par besedi. Govori se nekaj o vlačugarstvu, nesramnih hišah i. t. d. Ali imata toliko poguma Zabukovec in Zabret, da si upata to tudi podpisati in se potem glede teh podtikanj pred sodiščem zagovarjati? Pod plaščem imunitete se take predrzne nesramnosti lahko skrivajo! Ne bomo odgovarjali na to predrzno nesramnost, ker se nam gabi samo ob misli, kakih sredstev se poslužujete. Fej! Sram vas bodi. S tem pač le pohujšujete deco, katera tudi sega po „Slovenec“. In vi ste potem še naši dušni pastirji! Kdo se naj potem ne obrača s studom od Vas? Prav nič se ne bomo čudili pri takih okoliščinah, če bo „Slovenec“, kateri blati na tak način naše gg. odbornike, izgubil med našim občinstvom tiste naročnike, katere ima dosedaj.

Pred dobrim mesecem se je izrazil star možakar, vrl narodnjak in dober katoličan takole: V jeseniški občini imamo tri stranke; jedna smo mi Slovenci, druga so Lukman in nemškutarji, tretja sta pa gg. Zabukovec in Zabret. Mož je imel tedaj čisto prav. No, danes so se razmere toliko zboljšale, da imamo samo dve stranki, kajti gg. Zabukovec & Komp. so prestopili dejansko v nemško-nacionalni tabor. Čestitamo!

Nemškutarsko-italijanska trdka Mardille & Kom. na Jesenicah, katera se sili z vsemi štirimi kot virilistinja o občinski odbor, izkorišča jako občutno svoje delavstvo, katero je večinoma slovenske narodnosti. Glede tega bomo na drugem mestu odločnejše in natančnejše govorili.

V „Gostilno pri zvitem rogu“ je prekrstil debelušasti Peter prejšnji „luterški

tempelj“, kjer izvršuje menda sedaj pod imenom g. Putschöglina gostilniško obrt. Sliši se, da namerava g. Rozman prositi sedaj za gostilniško koncesijo in si tako pridobiti pravico, da bo smel sedeti v občinskem odboru, kajti „mi ne maramo v odboru drugih ljudi kot gostilničarjev in trgovcev“. Preverjeni smo seveda, da mu bo občinski odbor dal privoljenje z odprtimi rokami, ker gostilna je tam res — nepotrebna.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da se je pri založnikih družbinah vžigalic gg. bratih Perdan v Ljubljani in pri založništvu družbinega pralnega mila izvršila najstrožja revizija, ki je uverila družbino vodstvo, da so lete založniške trdke oddajale vse po pogodbi naši družbi pripadajoče prispevke vestno tudi naši družbi. Ob tej priliki opozarjamo vse cenjene slovenske rodoljubkinje in rodoljube, da rabijo izključno le družbine vžigalice in družbino milo; s tem se zagotavljajo družbi stalni dohodki, in rabijo obenem le najboljše izdelki.

Priporočilo.

Ker se dandanes vsakdo bori in trudi za zaslužek, tedaj se tudi jaz priporočam za **vezanje knjig**. Postregel bom vsakemu z dobrim delom in z nižjo ceno kakor vsak drugi. Koliko tisoč knjig se je že zvezalo v moji knjigovезnici, pa še nikdar nisem čul kake pritožbe, zato upam, da je tudi v prihodnje ne bodem.

22—3

Spoštovanjem

Pavel Bizjak

knjigovez in knjigotržec
Kranj, glavni trg 118.

Imam v kleti

23—5

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

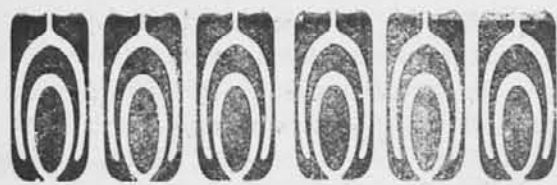
Poskusite! Vzorek dragovoljno!

Vydrova žitna kava

Poštna 5 kg. pošiljka
11 4 K 50 h franko!!

„DOMACI PRIJATELI“
vsem odjemalcem zastoj
pošiljani mesečno k.

Vydrova tovarna žitne
kave Praga-VIII.

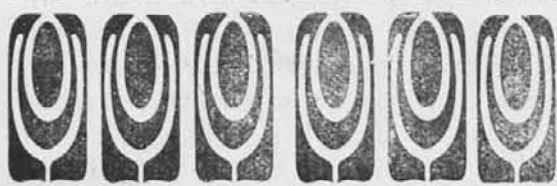
Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg št. 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. 4-15

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

HOTEL „ILIRIJA“

16-13

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v liši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri g. A. Trevnu in gospe Jerici Morić.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Spi-talske ulice 7. 3-14

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6-16

Josip Bricelj

pleskar na Jesenicah št. 6

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa

v pleskarsko stroko

spadajoča dela, katera izvršuje hitro in po nizkih cenah. 5-14

Izdeluje tudi napise na grbe, zid i. t. d.

Postrežba točna!

Pivovarna G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

Wolfve ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno marčno in na bavorski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokronogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradu, na Igu, na Dobrovi, v Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem (Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdba je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križcem in zlato kolajno.

9-14

Gostilna Jakob Mesar

na Jesenicah št. 100

tik državne železnice in v neposredni bližini novega kolodvora se priporoča sl. občinstvu na Jesenicah in z okolice. Toči raznovrstna najboljša domača pristna vina in neprekosljivo Gössovo ter Kernovo pivo. Tu se dobe vedno topla in mrzla jedila ter vsak čas izboren čaj in dobra kava po najnižjih cenah. Na razpolago ima udobne prostore. Postrežba točna. Za mnogobrojen obisk se prav toplo priporoča

Jakob Mesar.

Melh. Brenc

ključavničarski in kleparski mojster na Jesenicah

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela in naročila. Popravila in zunanja naročila točno in po nizkih cenah.

Obenem priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino s kuhinjskim orodjem, železnino i. t. d. 11-15

